

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSFÖRVALTNING

SOCIALTJÄNSTAVDELNINGEN

Hans Peters

Telefon: 508 04 016

DNR 1.5.1 - 142 - 2011

SAMMANTRÄDE 17 MAJ 2011

TJÄNSTEUTLÅTANDE
20 APRIL 2011

SID 1 (4)

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

"Om förbättrad situation för hemlösa i Stockholm"- motion från (s)

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att som svar på remissen överlämna och återropa förvaltningens tjänsteutlåtande.

Leif Spjuth
stadsdelsdirektör

Ingrid Brännström
avdelningschef

Sammanfattning

Vid hemlöshetsärenden råder ofta en oklarhet kring personens senaste stadigvarande vistelse, vilket påverkar stadsdelarnas överväganden om stödinsatser. Införandet av ett "peng"- system eller tydligare lagstiftning skulle kunna innebära snabbare insatser. Det bör övervägas om de höga krav som idag ställs för erhållande av förstahandskontrakt, kan förändras för att undvika inlåsning i boendetrappssystemet. Det är av stor vikt att stöd finns i form av bra boendeformer för personer som inte haft en egen bostad på länge. Det behövs också en medvetenhet om att förebygga hemlöshet och vägleda tillbaka till ett "normalt" liv är resurskrävande och att det behöver beaktas i budgetsammanhang.

Bilaga: Motion till kommunfullmäktige (2011:13) från Annika Ödebrink (s) om förbättrad situation för hemlösa i Stockholm.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Socialtjänstavdelningen, Vuxenenheten.

Bakgrund

Annika Ödebrink (s) föreslår i en motion till kommunfullmäktige den 21 februari 2011 ett antal åtgärder för att förbättra situationen för hemlösa i Stockholm.

I motionen föreslås Stockholms stad ska följa praxis beträffande vistelseort, att nya detaljplaner ska inkludera försökslägenheter, att de kommunala bostadsföretagen ska acceptera försörjningsstöd som inkomst vid ansökan om bostad, att det införs en noll-tolerans för vräkning av barn, samt att personliga ombud införs för människor i hemlöshet.

Motionen har av kommunstyrelsen remitterats till bla. de allmännyttiga bostadsföretagen, bostadsförmedlingen, socialnämnden och stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Norrmalm och Farsta. Yttrande ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast den 30 juni 2011.

Förvaltningens redogörelse och synpunkter

En problemställning som uppstår vid ärenden om hemlöshet är oklarheter kring var personen senast vistades. Relativt höga kostnader som kan uppstå vid stöd till hemlösa medför att socialtjänsten i respektive stadsdelsförvaltning noga överväger behovet av stöd innan ett ärende aktualiseras. Det dröjer ca två år innan en stadsdel får kompensation via resursfördelningssystemet.

En förändring som möjligen skulle underlätta för stadsdelarna vore någon form av ”peng” som följer ett hemlöshetsärende oavsett var i staden det aktualiseras. Ett annat alternativ kan möjligen vara att lagstadga ökad tydlighet om att varje stadsdel och kommun har ett ansvar att ge hjälp till den som söker från första dagen och att stadsdelen/kommunen sedan har möjlighet att överföra ärendet till annan stadsdel/kommun eller till enheten för Hemlösa om det visar sig att klienten har sådan tillhörighet.

Att behovet av försökslägenheter är större än tillgången stämmer inte helt med erfarenhet i Hässelby-Vällingby. Svårigheten ligger snarare i att hyresvärdarna försämrat möjligheter till kontraktsövertagande. Det får inte finnas skulder, även om sådana är under avbetalning och inkomst i form av försörjningsstöd accepteras

inte. Detta medför att personer fastnar i den trappnivån som är före nivå försökslägenhet, dvs träningslägenhet. I en träningslägenhet kan klienten bo och ha kontrakt i så länge som han/hon sköter sig enligt hyreslagen.

I försökslägenhet kan klienten däremot bo och ha kontrakt i max tre år. Om det visar sig att klienten inte uppnått egen försörjning eller ådragit sig en betalningsanmärkning, kan hyresvärden inte acceptera att kontraktet görs om till ett förstahandskontrakt.

Såväl som i den direkta kön som inom boendetrappssystemet kan dock kraven behöva lindras. Ur ett etiskt perspektiv är det inte rimligt att socialt utsatta människor inte ska behöva bli fast i det sociala systemet pga. höga krav.

Även barnfamiljer kan ha det svårt med betalningsförmågan i sina hyresrätter. Detta gäller vissa familjer som har både egna förstahandskontrakt och andrahandskontrakt. Även familjer som bor i våra tränings-, och försökslägenheter kan ha sådana svårigheter. Inom socialtjänsten prioriteras att söka kontakt och ha dialog med familjerna om olika lösningar. Att utöka detta arbete till att bli ännu mer förebyggande och stödjande i ett tidigt skede, behöver lagstöd. För att nå framgång i att förändra ett beteende behöver det finnas ett motivationsarbete med ett tydligt mål om att klienten ska kunna klara sig själv. I annat fall riskerar det att bli ett mycket långvarigt ”beroende” av socialtjänsten.

Att inrätta personliga ombud för hemlösa skulle troligen leda till en sämre länk mellan individen och socialtjänsten som försvagar dialogen. Det är viktigare att skapa möjligheter att hjälpa människor genom uppsökande insatser från socialtjänsten. Vidare är det viktigt att ha motiverande samtal där uppsökare och all personal är utbildade i MI (Motivating Interview).

För att ge ett bättre stöd till hemlösa är det viktigt att det finns stöd för bra boendeformer med möjligheter till stöd för att utvecklas, lära sig att bo om man inte gjort det på länge, ha möjligheter till stadig och fast inkomst så att hyran kan betalas, ha möjlighet att snabbt få hjälp av olika huvudmän vid olika problem tex psykiatri, beroendeproblematik etc.

Det behöver finnas större synbarhet och transparens i att arbetet med att förebygga hemlöshet och att vägleda en hemlös tillbaka till ”normalt” liv, är resurskrävande. En kostnadskalkyl i Hässelby-Vällingby stadsdel visar att placeringar i mars/april 2011 kostade i genomsnitt 600 kr/dygn/person. Utöver detta fanns kostnader för personal inom socialtjänsten och ev. andra samhällskostnader. Att ha stöd med

vägledarskap i ett boende kostar inom forskningsprojekt Bostad Först 390 kr/dygn/person, vilket blir ca 142.000 kr/person under ett år. Ett sådant stöd kan ge möjlighet att komma vidare till ett stabilare liv på längre sikt, men det är dock svårt att förutse hur länge en person behöver detta stöd. Med en långvarig hemlöshet bakom sig, är det troligt att stödet kan behöva ges under en längre tid, kanske i flera år.

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att som svar på remissen överlämna och åberopa förvaltningens tjänsteutlåtande.
